Kirjallinen kysymys KK 78/2016 vp

Satu Hassi vihr ym.

Kirjallinen kysymys rikkakasvin torjunta-aine glyfosaatin myynnin rajoittamisesta Suomessa

Eduskunnan puhemiehelle

Monsanto-yhtiön kehittämä glyfosaatti on maailman yleisin rikkakasvien torjunta-aine. Suomessa sitä myytiin vuonna 2013 lähes 550 tonnia niin kotitalouksille kuin maataloudelle. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesin mukaan Suomessa oli toukokuussa 2015 rekisteröity 41 glyfosaattia sisältävää valmistetta.

Tutkimustulokset ovat jo pitkään nostaneet esiin glyfosaatin mahdolliset vakavat haittavaikutukset terveyteen ja ympäristöön. Viimeisimpänä Maailman terveysjärjestön WHO:n alainen Kansainvälinen syöväntutkimuslaitos IARC julkaisi elokuussa 2015 raportin, jossa se esittää kattavan tieteellisen tutkimuksensa pohjalta glyfosaatin luokittelemista todennäköisesti ihmiselle syöpävaaralliseksi aineeksi.

Syövän lisäksi glyfosaatin on epäilty aiheuttavan muun muassa sikiöiden epämuodostumia, munuaisvaurioita ja gluteeniyliherkkyyttä. Earth Open Source -järjestö julkaisi vuonna 2011 raportin, jonka mukaan glyfosaatin on todettu eläinkokeissa aiheuttaneen synnynnäisiä epämuodostumia ja teollisuus on tiennyt tämän 1980- ja 1990-luvuilta asti, mutta asia on salattu.

Suomessa Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus MTT selvitti glyfosaatin ympäristövaikutuksia vuosina 2011—2014 tutkimuksessa, jossa tarkasteltiin aineen kulkeutumista savimaalla. Tutkijat havaitsivat, että yhdiste hajoaa maassa paljon oletettua hitaammin: puoliintumisaika on jopa 7—-8 kuukautta. Hidas puoliintumisaika on ongelma maaperän eliöille ja bakteereille, joilla esiintyy juuri sitä entsyymiä, johon glyfosaatti kasveissa vaikuttaa. Luonnonvarakeskuksen kasvinsuojelun professori Kari Saikkonen on tuonut mikrobivaikutukset esiin myös ihmisen terveyden kannalta. Glyfosaattijäämät elintarvikkeissa voivat vaikuttaa ihmisen suolistossa eläviin mikrobeihin.

Uudet tutkimustulokset ovat osoittaneet glyfosaatin vaikuttavan haitallisesti myös mehiläisiin (http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25063858), joiden merkitys pölyttäjinä on ruokaturvan kannalta keskeinen.

Euroopan unioni päättänee glyfosaatin pysyvästä myyntiluvasta keväällä 2016. Euroopan elintarviketurvallisuusvirasto EFSA on lausunut vastoin IARC:n tutkimustuloksia, ettei glyfosaatti luultavasti ole syöpävaarallinen, mutta ehdottaa, että glyfosaatin jäämiä elintarvikkeissa tulisi kontrolloida entistä tarkemmin. Unionin jäsenmaista Hollanti on kuitenkin jo kieltänyt aineen myyn-

Valmis
5.0

nin kotipuutarhureille, ja Ranskan ympäristöministeri on kehottanut rajoittamaan myyntiä kuluttajille. Myös Euroopan parlamentti on vastustanut 3.2.2016 täysistunnossa glyfosaatille resistenttien soijalajien hyväksymistä EU-markkinoille ruoka- ja rehukäyttöön perusteena nimenomaan glyfosaatin syöpävaarallisuus.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus suhtautuu glyfosaatin käytön kieltämiseen EU:ssa,

tuleeko glyfosaatin käyttöä ammattiviljelyssä rajoittaa nykyisestä sekä

tuleeko glyfosaatin myynti kotipuutarhureille kieltää Suomessa, kuten jotkut muut EU-maat ovat tehneet?

Helsingissä 24.2.2016

Satu Hassi vihr
Hanna Halmeenpää vihr
Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Krista Mikkonen vihr
Emma Kari vihr